

EXPUNERE DE MOTIVE

LEGE

Privind asigurarea condițiilor superioare de bunăstare a animalelor vii în timpul transportului de lungă durată înafara spațiului comunitar

Descrierea situației actuale

I. Reglementări europene

REGULAMENTUL (CE) NR. 1/2005 AL CONSILIULUI din 22 decembrie 2004 privind protecția animalelor în timpul transportului și al operațiunilor conexe și de modificare a Directivelor 64/432/CEE și 93/119/CE și a Regulamentului (CE) nr. 1255/97 prevede reglementări cu privire la transportul de animale vertebrate vii în interiorul Comunității și procedurile de control pe care funcționarii competenți le efectuează asupra loturilor care intră sau ies de pe teritoriul vamal al Comunității. Regulamentul a fost elaborat cu scopul de a se oferi statelor membre ale Uniunii Europene un set de reguli foarte clare privitoare la transportul de animale vii în interiorul și care pleacă din Uniunea Europeană. Regulamentul CE 1/2005 nu constituie însă un obstacol în calea unor măsuri naționale mai stricte care au ca scop îmbunătățirea bunăstării animalelor în timpul transportului care se desfășoară în întregime pe teritoriul unui stat membru, sau în timpul transportului maritim cu plecare de pe teritoriul unui stat membru. Prezentul Regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre începând cu 5 ianuarie 2007.

Alături de Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE) și Convenția europeană pentru protecția animalelor în timpul transportului internațional, semnată de Consiliu în data de 21 iunie 2004, cele trei acte au în vedere garantarea bunăstării animalelor în timpul transportului internațional și prevăd obligația statelor membre UE la respectarea acestora.

Astfel, art.13 din TFUE stabilește că „la elaborarea și punerea în aplicare a politicii Uniunii în domeniul agriculturii, pescuitului, transporturilor, pieței interne cercetării și dezvoltării tehnologice și al spațiului, Uniunea și statele membre țin seama de toate cerințele bunăstării animalelor ca ființe sensibile și respectă actele cu putere de lege și normele administrative, precum și obiceiurile statelor membre în privința riturilor religioase, a tradițiilor culturale și a patrimoniilor regionale.”

Convenția europeană pentru protecția animalelor în timpul transportului internațional stabilește că transportul internațional trebuie să fie compatibil cu bunăstarea, iar în cazul în care condițiile de bază stipulate în Convenție nu pot fi îndeplinite, este necesară stabilirea de măsuri alternative pentru garantarea întru totul a bunăstării animalelor pe durata transportului internațional.

II. Reglementări naționale

Regulamentul (CE) nr. 1/2005 al Consiliului privind protecția animalelor în timpul transportului și al operațiunilor conexe și Regulamentul (CE) nr. 1255/97 al Consiliului din 25 iunie 1997 privind criteriile comunitare prevăzute pentru punctele de așteptare și de modificare a planului de itinerar prevăzut în anexa la Directiva 91/628/CEE sunt direct aplicabile în România. Ulterior, Legea nr. 71/2006 a ratificat și Convenția europeană pentru protecția animalelor în timpul transportului internațional.

Art. 16 din Legea nr. 205/2004 privind protecția animalelor, cu modificările și completările ulterioare, garantează protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului prin punerea în aplicare a prevederilor Regulamentului CE nr. 1/2005.

Hotărârea nr. 984/2005 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor stabilește la art. 3 indice 1 faptele ce constituie contravenții la normele sanitare veterinare privind protecția animalelor în timpul transportului, dintre care le menționez pe următoarele:

- nerespectarea practicilor de transport privind încărcarea, descărcarea, manipularea și separarea animalelor;
- nerespectarea intervalelor de hrănire și adăpare, a duratei călătoriei și a perioadelor de repaus;
- nerespectarea prevederilor legale referitoare la navele utilizate pentru transportul animalelor vii, indiferent de tipul acestora;
- nerespectarea prevederilor legale suplimentare aplicabile mijloacelor de transport și animalelor, în cazul călătoriilor de lungă durată;
- transportul animalelor rănite, bolnave sau care prezintă slăbiciuni fiziologice, fără acordul medicului veterinar oficial.

Totodată, Ordinul nr. 201/2007 privind Procedura de eliberare a Certificatului de competență profesională pentru conducătorii și însoțitorii de pe vehiculele rutiere care transportă animale vii prevede un certificat de competență profesională obligatoriu pentru toți conducătorii și însoțitorii de pe vehiculele rutiere care transportă animale vii în scop economic, pe distanțe mai mari de 65 km.

III. Reglementări internaționale

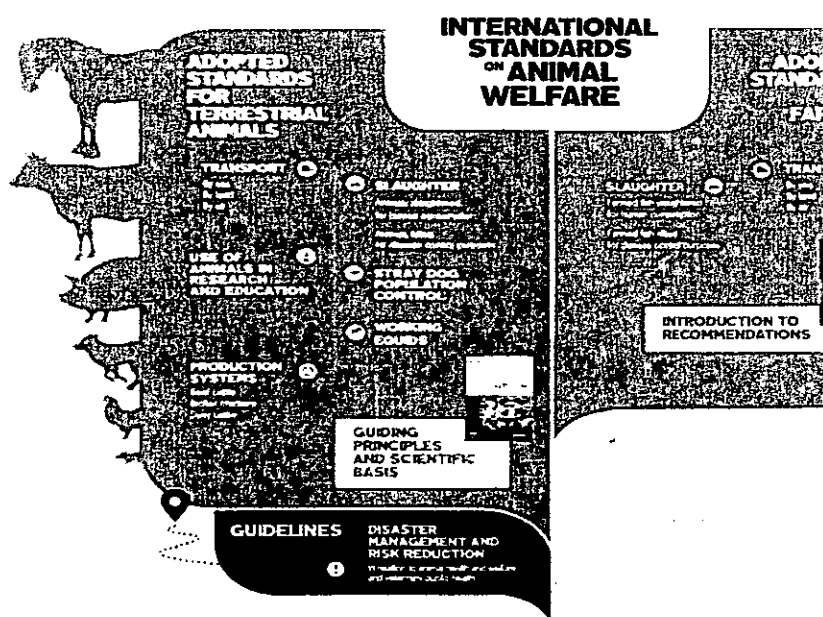
În raport cu statele membre ale Uniunii Europene, țările terțe urmează recomandările Organizației Mondiale a Sănătății Animalelor (Oficiul Internațional de Epizootii) în ceea ce privește sănătatea și bunăstarea animalelor.

“În 1995, când a fost înființată Organizația Mondială a Comerțului (OMC), standardele OIE privind sănătatea animalelor au fost recunoscute ca referințe ale OMC în categoria măsurilor sanitare (de sănătate). În 2002, la cererea țărilor sale membre și ținând seama de faptul că sănătatea animală este o componentă esențială a bunăstării animalelor, OIE și-a extins mandatul de a include standardele de bunăstare a animalelor și de a prelua conducerea la nivel internațional în acest domeniu.

Primele standarde internaționale OIE privind bunăstarea animalelor au fost publicate în 2005 și continuă să fie adăugate noi standarde. Standardele acoperă în prezent bunăstarea animalelor terestre și a peștilor de crescătorie în sectoare cheie. Standardele sunt actualizate periodic în funcție de evoluția cunoștințelor științifice. Standardele OIE sunt adoptate prin consensul Adunării Mondiale a delegaților naționali ai OIE, ceea ce înseamnă că toate țările membre aprobă aplicarea lor la nivel național, indiferent de situația lor culturală și economică.

Standardele OIE privind bunăstarea animalelor nu sunt măsuri sanitare (de sănătate), dar au un rol important în comerțul internațional, deoarece acestea sunt singurele standarde globale, bazate pe știință, convenite de națiunile comerciale din lume. Armonizarea măsurilor cu standardele internaționale este un principiu al OMC de a facilita comerțul sigur și de a evita barierele comerciale inutile; acest lucru este la fel de adevărat în ceea ce privește măsurile de bunăstare a animalelor și de sănătate animală.” (eur-lex.europa.eu)

În calitate de membră a OIE, România respectă exigențele acesteia – exigențe care, în relația cu țările terțe, sunt prioritare.

www.oie.int/animalwelfare

IV. Context

România, în calitate de stat membru UE, respectă, controlează, prin instituțiile abilitate, și pune în aplicare Regulamentul nr.1/2005 și legislația națională în domeniul bunăstării animalelor în timpul transportului.

Controlul respectării condițiilor este realizat până inclusiv la încărcarea animalelor și părăsirea de către acestea a teritoriului Uniunii Europene. Pe timpul transportului înafara graniței și până la destinație, responsabilitățile aparțin transportatorului și/sau intermediarului, care, de multe ori, sunt din diferite țări terțe.

Recomandările OMSA/OIE privind bunăstarea animalelor în timpul transporturilor, cuprinse în Codul de Sănătate al Animalelor Terestre, Cap. 7.1 (introducere în recomandările privind bunăstarea animalelor), 7.2 (transportul naval al animalelor), 7.3 (transportul terestru al animalelor), 7.4 (transportul animalelor pe cale aeriană) ar trebui considerate primordiale și respectate de toate părțile implicate în actul comercial de export, import, transport în relația cu țările terțe.

Supravegherea veterinară, tratamentul și uciderea animalelor -cand este cazul- cu respectarea condițiilor de bunăstare pe timpul transportului ar trebui să devină obligatorii, conform recomandărilor OMSA/OIE.

În cazul temperaturilor excesive, peste 30 grade Celsius, transporturile de animale vii, conform Reg.1/2005, sunt interzise, dacă sunt constatate în țara exportatoare. Este interzisă încărcarea animalelor-măsura care trebuie întărită cu măsuri de interdicție în funcție de temperaturile estimate pe traseul transportului (*de exemplu, dacă temperatura la încărcarea vasului la Braila este de 29 grade Celsius și în Golful Persic se înregistrează 40-50 de grade, animalele se încarcă*). Ar trebui, din acest motiv, avută în vedere suspendarea transportului de lungă durată în anumite perioade ale anului (iunie-octombrie).

„Medicii veterinari oficiali nu ar fi trebuit să aprobe jurnale de călătorie pe rutele rutiere” spre Orientul Mijlociu pe durata verii (Anexa I, capitolul VI, punctul 3.1 din Regulamentul CE 1/2005 prevede ca temperatura din interiorul vehiculelor de transport pentru animale nu trebuie să depășească 30 grade Celsius);

În urma multiplelor investigații realizate de *Animals International* - organizație neguvernamentală internațională - cu privire la exporturile de animale vii care pleacă din România, s-a constatat că unele transporturi sunt improprii, cu mijloace de transport necorespunzătoare

La îmbarcare sunt cazuri când animalelor li se aplică un tratament brutal, pe durata transportului și la descărcare la destinația finală. Investigațiile au descoperit că:

1. În cazul exporturilor rutiere, “animalele au fost înghesuite în camioane supraaglomerate, la temperaturi maxime cuprinse între 35 grade Celsius și 44 grade Celsius”;
3. „Timpul mediu de așteptare în interiorul frontierei turcești pentru loturile românești a fost mai mare de 16 ore” pe timp de caniculă;
4. „Din cauza stresului termic, foarte multe animale au murit până să ajungă la destinație” (în cazul transportului de oi, s-a constatat că aceste animale nu erau tunse în perioada caniculei);
5. „80% din totalul camioanelor inspectate care conțineau animale din România au avut probleme cu sistemul de hidratare, iar 75% dintre camioanele inspectate aveau și probleme suplimentare cu ventilația”

Regulamentul CE 1/2005 a făcut totodată obiectul unei întrebări preliminare adresate de către Tribunalul Administrativ Superior din

Bavaria (Bayerischer Verwaltungsgerichtshof - Germania). Curtea de Justiție a UE a trimis următorul răspuns în 23 aprilie 2015: pentru ca un transport care implică o călătorie de lungă durată pentru ecvidee domestice, altele decât ecvideele înregistrate, și animale domestice din speciile bovină, ovină, caprină și porcină, care începe pe teritoriul Uniunii Europene și continuă în afara acestui teritoriu, să poată fi autorizat de autoritatea competentă de la locul de plecare, organizatorul călătoriei trebuie să prezinte un jurnal care, având în vedere aranjamentele pentru această călătorie astfel cum sunt prevăzute, este realist și indică respectarea acestui regulament inclusiv pentru etapa din călătoria respectivă care se va desfășura pe teritoriul unor țări terțe, autoritatea menționată fiind competentă, în caz contrar, să impună ca aranjamentele respective să fie modificate astfel încât să se asigure respectarea dispozițiilor menționate pentru întreaga călătorie. Răspunsul CJUE atestă faptul că Regulamentul CE 1/2005, obligatoriu pentru toate statele membre UE, nu se limitează doar la transporturile intra-comunitare, astfel că toate transporturile care pleacă dintr-un stat membru UE către o țară terță intră sub incidența aceluiași reglementări.

Regulamentul (CE) 1/2005 prevede la Articolul 6 alin. (1) că: „înainte ca animalele să părăsească punctul de control, medicul veterinar oficial sau orice medic veterinar desemnat în acest sens de autoritatea competentă confirmă, în jurnalul de călătorie prevăzut de anexa II la Regulamentul (CE) nr. 1/2005, că animalele sunt apte să continue călătoria”. Totodată, Articolul 15 din Regulament stipulează la alin. (1) că „autoritatea competentă efectuează, în orice etapă a unei călătorii de lungă durată, controale adecvate, aleatoriu sau asupra unui anumit transport pentru a verifica dacă duratele de călătorie declarate sunt realiste și dacă respectiva călătorie respectă prevederile prezentului regulament și, în special, dacă perioadele de călătorie și perioadele de repaus au respectat limitele prevăzute de capitolul V din anexa I”, iar în caz contrar, medicul veterinar oficial nu va putea autoriza transportul.

În contextul investigațiilor Animals International, a fost solicitată o opinie legală de la Societatea Civilă de Avocați SCA Boerescu & Ciocodeica – în continuare Societatea - disponibilă la următorul [link](#). Aceștia opinează că “deși prezența medicului veterinar este indubitabil necesară pentru a se verifica în mod constat îndeplinirea condițiilor din Regulament, aceasta nu este expres prevăzută ca fiind obligatorie pe tot parcursul transportului, însă se face referire în mod constant la acest aspect”. Societatea este de părere că verificarea „de îndată de către un medic veterinar” a situațiilor medicale prevăzute în Regulamentul CE 1/2005 „nu face decât să reprezinte în mod efectiv respectarea regulamentului, în sensul că astfel este respectat principiul potrivit căruia animalele trebuie transportate în bunăstare, și de asemenea și norma ce stabilește că este permis doar transportul animalelor apte. În oricare dintre situațiile de la [punctul 2 din Anexa I – Norme tehnice din Regulament], se impune prezența unui medic veterinar pe toată durata transportului care să constate în timp real

	<i>intervenția uneia dintre situațiile expuse și să ia măsurile ce se impun.” Totodată, „în cazul animalelor bolnave ce se consideră a fi apte pentru transport, prezența unui medic veterinar este obligatorie și prevăzută de lit. b. În mod evident însă, aceasta este necesară și în celelalte cazuri, rănilor ușoare și rănilor abia vindecate punând deseori probleme în special în cadrul transportului, căci în această situație apar elemente imprevizibile ținând cont de ceea ce presupune transportul în sine, indiferent de condițiile în care se realizează acesta”, concluzionează Societatea.</i> Subliniem și prevederile de la punctul 4 din Anexa I NORME TEHNICE, CAPITOLUL I – ADECVAREA PENTRU TRANSPORT din Regulamentul CE 1/2005 care susțin următoarele: „Atunci când animalele se îmbolnăvesc sau se rănesc în timpul transportului, ele se separă de restul animalelor și primesc primul ajutor cât mai curând posibil. Animalele în cauză beneficiază de tratamentul veterinar adecvat și, atunci când este necesar, sunt sacrificate sau ucise de urgență într-un mod care să nu le producă suferințe inutile.” „Din interpretarea acestui text de lege, transpare foarte clar obligativitatea în sarcina expeditorului, dar și a transportatorului, de a asigura, pe toată durata transportului, prezența unui medic veterinar și personal de specialitate, astfel încât, în cazul în care unele dintre animale se îmbolnăvesc, să poată primi primul ajutor de îndată”, este de părere Societatea. În contextul în care România este, la momentul actual, cel mai mare exportator de animale vii din Uniunea Europeană și cel mai mare exportator de oi vii din lume; ținând cont de rezultatul investigațiilor puse la dispoziție de organizațiile internaționale non-guvernamentale și de necesitatea de a garanta respectarea legislației europene și naționale, se impune modificarea legislației naționale cu privire la exporturile de animale vii din România către țări terțe Uniunii Europene.
Schimbări preconizate	Prin proiectul de lege supus dezbaterii Parlamentului României, sunt prevăzute următoarele 1. Conformarea cu legislația internațională în materie cu scopul garantării bunăstării animalelor în timpul transporturilor către țări terțe UE. România, în calitate de stat membru UE, s-a angajat să respecte legislația europeană și să-și asume respectarea valorilor și principiilor europene. Faptul că România este, la momentul de față, cel mai mare exportator de animale vii din UE și cel mai mare exportator de ovine din lume, obligă la stabilirea unor cerințe mai riguroase în ceea ce privește exporturile care pleacă de pe teritoriul țării noastre. 2. Sprijinirea exportatorilor de animale vii din România, prin crearea cadrului legislativ necesar contractării unui medic veterinar pe durata transportului către țări terțe UE. Odată ieșite din spațiul comunitar european, operatorii economici reclamă imposibilitatea legală de a mai controla situația sanitar-veterinară a animalelor. Prezența unui medic veterinar pe un transport internațional, în afara spațiului UE, este imposibilă în lipsa unei justificări legale. Astfel, se oferă posibilitatea

exportatorilor de animale vii de a justifica prezența unui medic veterinar pe transporturile către țări terțe UE.

3. Asigurarea controalelor sanitar-veterinare a tuturor animalelor care sunt exportate din România către țări terțe UE pe toata durata transportului. Parteneriatele strategice pe care România le promovează cu țările din afara Comunității se bazează în primul rând pe respect reciproc, deschidere și transparență. Multiplele notificări și reclamații privind condițiile intolerabile în care sunt transportate animalele, venite atât din partea societății civile, cât și din direcția autorităților țărilor cu destinație finală, au dus nu de puține ori la suspendarea transporturilor pe rutele externe UE. Pentru a da asigurări partenerilor externi că România își respectă angajamentele, este asigurat cadrul legal necesar care să permită controalele-sanitar veterinar în timpul transportului și alte măsuri de protecție a animalelor, conforme normelor internaționale.

4. Crearea bazei legale pentru introducerea în noul PNDR post 2020 a unei măsuri de bunăstare dedicată bovinelor și ovinelor care să ajute exportatorii să achite valorile contractelor încheiate cu medicii veterinari însoțitori de animale vii pe durata transportului de lungă durată în țări terțe.

Principalele reglementări

1. Transporturile de animale vii de lungă durată către țări terțe UE, destinate sacrificării sau reproducției, vor fi asistate de un medic veterinar de liberă practică pe durata întregii călătorii, contractat de operatorul economic care efectuează exportul de animale vii.

2. Competențele medicului veterinar de a asista un transport de animale vii vor fi certificate de Colegiul Medicilor Veterinari, prin obținerea unui certificat de avizare a competențelor.

3. Pentru transporturile mari de peste 1000 capete este responsabilitatea medicului veterinar atestat să contracteze tehnicieni veterinari care să îl sprijine pe durata transportului.

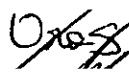
4. Medicul veterinar care va asista transportul de animale vii va deține un jurnal veterinar care va monitoriza situația sanitar-veterinară a animalelor, de la ieșirea din țară până la destinația finală.

Prezența unui medic veterinar pe transporturile de animale vii către țări terțe va asigura respectarea atât a obligațiilor asumate de România în calitate de stat membru UE, prin punerea în aplicare a prevederilor Uniunii Europene în materie de bunăstare a animalelor, cât și a parteneriatelor cu țările terțe UE privind exporturile de animale vii din România.

Se va crea posibilitatea introducerii, ca măsura de sprijin pentru crescătorii de bovine și ovine exportatori, a unei măsuri de bunăstare în Programul PNDR post 2020, ținând cont de faptul că în PNDR 2014-2020 nu a existat sprijin pentru bunăstarea bovinelor și ovinelor.

Inițiativa propusă nu este prima de acest fel în lume. Legislația statului austriac condiționează transporturile de animale vii de prezența unui

	medic veterinar. Astfel, pe întreaga perioadă a transportului, personal veterinar specializat monitorizează situația animalelor aflate la bordul navelor care pleacă spre țări din Orientul Mijlociu, de exemplu, și acordă primul ajutor în funcție de necesități oricând este nevoie.
Impactul macroeconomic	Se preconizează un cost de 1000 euro net + alte cheltuieli contractuale / medic veterinar și personal veterinar tehnic.
Informații privind procesul de consultare cu mediul de afaceri și organizații neguvernamentale	Proiectul de lege este rezultatul dezbaterilor dintre inițiatori, mediul de afaceri (operatorii economici direct vizați de măsurile propuse - Asociația Crescătorilor și Exportatorilor de Bovine, Ovine și Porcine din România (ACEBOP) și organizații neguvernamentale (Organizația Animals International, Animals Angels).

Deputat PNL Nichita Stănescu

Senator PNL Florin Cîțu

Lista susținătorilor propunerii legislative privind asigurarea condițiilor superioare de bunăstare a animalelor vii în timpul transportului de lungă durată în afara spațiului comunitar

Nr crt	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătura
1.	Stănu Gigel	PNL	
2.	Palmea Turcan	PNL	
3.	George Timol	PNL	
4.	Cherecheș Florica	PNL	
5.	STROE IONUT MARIAN	PNL	
6.	Stefan Ion	PNL	
7.	Bica Doruț	PNL	
8.	GIUGEA NICOLAE	PNL	
9.	Ghilea Gavrilă	P.N.L.	
10.	NICOLAE ROMEO	PNL	
11.	IONUȚ ANTONIA	PNL	
12.	ȘSCU GEORGE	PNL	
13.	MARA CALISTA	PNL	
14.	Iodor Angelica	PNL	
15.	SITTERLI VINU-IOAN	PNL	
16.	LEORGANU LAURENȚIU DAN	PNL	
17.	NEAGU NICOLAE	PNL	

Lista susținătorilor propunerii legislative privind asigurarea condițiilor superioare de bunăstare a animalelor vii în timpul transportului de lungă durată în afara spațiului comunitar

Nr crt	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătura
18	PĂLE DĂNUȘ	PSD	
19	PORESCU NICOLAE DANIEL	USR	
20	Mășușanșt. Alex.	ALDE	
21	Tăbunjan Jan	ALDE	
22	ROMANESCU CRISTINEA	PNL	
23	Heius Lucian	PHC	
24	IONESCU GEORGE	PNL	
25	CSOMA BOTOND	UDMR	
26	MAGYAR LORAND	UDMR	
27	OLAR CORNELIU	PHL	
28	BUMBUȘORIU	PHC	
29	TODORATI ADRIAN	PMP	
30	MOISE SEBASTIAN	PMP	
31	Sebestyen Gábor-István	UDMR	
32	ANTAL István János	UDMR	
33	SIGHIARTAU ROBERT	PNL	
34	ARDELEAN BEN-ONI	PNL	